

บัญชีการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

นางสาวพิศวง ธรรมคันทา

002082

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง ของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๙

I16910824

PROBLEMS IN STUDENT TEACHING OF BANSOMDEJ CHAO PHAYA TEACHERS COLLEGE

Miss Pisawong Dhampunta

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1976**

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโท บัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ คร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการ
(คร. ชีระชัย ปุณฺโชติ)

..... กรรมการ
(คร. อัจฉรา ประไพตระกูล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย
คร. อัจฉรา ประไพตระกูล

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง	ปัญหาการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
โดย	นางสาวพิศวง ชรรณพันทา
แผนกวิชา	มัธยมศึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อ

นางสาวพิศวง ธรรมพินทา
แผนกวิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

๒๕๑๘

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการช่วยเหลือ
ด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และครู -
อาจารย์ที่เลี้ยงในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อันจะช่วย
ปรับปรุงการฝึกสอนให้บรรลุผลดี และเพื่อหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรและ
โครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาให้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม ๓ ชุด ไปยังนักศึกษาฝึกสอนจำนวน ๑๘๓ คน
อาจารย์นิเทศก์จำนวน ๒๕ คน และครู - อาจารย์ที่เลี้ยงจำนวน ๕๐ คน ใน
โครงการฝึกสอนปีการศึกษา ๒๕๑๘ เพื่อถามข้อมูลทั่วไป ปัญหาและความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การฝึกสอน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และครู - อาจารย์ที่เลี้ยง
ประสบปัญหาหลายประการในการฝึกสอน นักศึกษาฝึกสอนมีปัญหาค้นหาการจัดและปกครอง
ชั้นเรียน ปัญหาส่วนตัวเกี่ยวกับบุคลิกภาพและขาดทักษะในการใช้ภาษา ส่วนปัญหาการสอนนั้น
เป็นปัญหาค้นหาการขาดทักษะที่สำคัญในการเตรียมการสอน การวางแผนการสอน การเขียน
วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ตลอดจนการเลือกใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์การสอน

สำหรับปัญหาที่ถามนุษย์สัมพันธ์พบว่า อาจารย์นิเทศก์และครู - อาจารย์ที่เลี้ยง
 ให้ความใกล้ชิดและความอบอุ่นแก่นักศึกษาฝึกสอนน้อยไป นอกจากนี้ นักศึกษาฝึกสอนเอง
 ยังไม่สามารถประสานงานหรือร่วมมือกับกลุ่มเพื่อนนักศึกษาฝึกสอนด้วยกันได้คือ ส่วน
 ปัญหาที่ถามการประเมินผลนักศึกษาฝึกสอนเห็นว่าวิธีการประเมินผลการฝึกสอนของ
 อาจารย์นิเทศก์และครู - อาจารย์ที่เลี้ยงยังไม่ถูกต้องและยุติธรรมพอ นักศึกษาฝึกสอน
 ต้องการให้อาจารย์นิเทศก์และครู - อาจารย์ที่เลี้ยงสละเวลาให้แก่ นักศึกษาฝึกสอน
 อย่างเพียงพอและสม่ำเสมอเพื่อช่วยเหลือ แนะนำปัญหาต่าง ๆ และต้องการให้นิเทศ
 นักศึกษาฝึกสอนด้วยความตั้งใจอย่างแท้จริงด้วย นอกจากนี้ ขอให้อาจารย์นิเทศก์และ
 ครู - อาจารย์ที่เลี้ยงร่วมมือและประสานงานกันอย่างใกล้ชิดมากกว่านี้เพื่อให้เกิดความถูกต้อง
 และรวดเร็วในการดำเนินงานนิเทศและการประเมินผลการฝึกสอน สำหรับปัญหาของ
 อาจารย์นิเทศก์ที่สำคัญ ได้แก่ เวลาสำหรับงานนิเทศมีน้อย จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่อยู่ใน
 ความรับผิดชอบมาก และวิทยาลัยจัดสวัสดิการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนให้ไม่เพียงพอ
 อาจารย์นิเทศก์ต้องการให้วิทยาลัยปรับปรุงแก้ไขโครงการนิเทศการสอนใหม่ จัดสวัสดิการ
 และบริการให้เพียงพอ และต้องการได้รับการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูน
 ความรู้เกี่ยวกับโครงการฝึกสอน และงานนิเทศการสอนอย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง ส่วน
 ปัญหาที่สำคัญของครู - อาจารย์ที่เลี้ยงนั้น ได้แก่ ขาดความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงเกี่ยวกับ
 โครงการฝึกสอนของวิทยาลัย และรวมทั้งหน้าที่และบทบาทของครู - อาจารย์ที่เลี้ยงด้วย
 ครู - อาจารย์ที่เลี้ยงรู้สึกขาดความรู้ที่ทันสมัยเกี่ยวกับเทคนิคการสอนและวิชาการใหม่ ๆ
 และต้องการให้วิทยาลัยจัดประชุม อบรม สัมมนา ให้แก่ฝ่ายโรงเรียนฝึกสอนอย่างน้อย
 ปีละครั้ง นอกจากนี้ ยังต้องการร่วมมือและประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์มากขึ้นทุกด้าน
 โดยเฉพาะการทัศนศึกษาร่วมหรือการประเมินผลการฝึกสอนต้องการให้เป็นการประชุมตกลงร่วมกัน
 ขอเสนอแนะ ควรมีการพบทวนและปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรและงานในโครงการ
 ฝึกสอนของวิทยาลัยใหม่ นักศึกษาครูทุกคนต้องผ่านการฝึกสอน โปรแกรมการศึกษา และ
 การฝึกสอนควรเพิ่มเติมวิชามนุษยสัมพันธ์ วิชาการศึกษาคควรเน้นภาคทักษะมากขึ้น อาจารย์นิเทศก์
 ควรจัดให้ทั้งอาจารย์นิเทศก์แบบเต็มเวลาและอาจารย์นิเทศก์แบบครึ่งเวลา งานนิเทศการสอน

ต้องกระจายงานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และถือเป็นความสำคัญอันดับแรก โรงเรียนฝึกสอน
 บางหน่วยที่เปิดมานานเกินไปควรเลิก โครงการฝึกสอนควรมีแนวโน้มเพื่อชนบทมากขึ้นควย
 วิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณให้แก่โครงการฝึกสอนเพิ่มขึ้นและเห็นความสำคัญในการจัด
 ประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับงานการฝึกสอนร่วมกันเป็นประจำ นอกจากนี้ สิ่งสำคัญ
 ที่สุด คือ งานฝึกสอนจะสำเร็จลุล่วงได้ควยคือความจากบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความจริงใจ
 และตั้งใจอย่างสูงในการปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายควย

Thesis Title Problems in Student Teaching of Bansomdej Chao Phaya
 Teachers' College .

Name Miss Pisawong Dhampunta **Department** Secondary Education

Academic Year 1967

ABSTRACT

The purposes of this research were to investigate the problems and the needs for facilities of student teachers, college supervisors, and cooperating teachers in the student teaching program of Bansomdej Chao Phaya Teachers' College and to find some recommendations in improving the curriculum and the student teaching program of the college.

Three kinds of questionnaires were sent to 187 student teachers, 28 college supervisors, and 40 cooperating teachers in the student teaching program of Bansomdej Chao Phaya Teachers' College for the 1975 academic year. Data problems, and opinions in student teaching were analyzed by means of percentage, mean and standard deviation.

The finding indicated that student teachers, college supervisors, and cooperating teachers had a lot of problems in student teaching.

Student teachers had problems in controlling classes. Their personal problems were improving individual personalities and lacking language skills. Their teaching problem was that they lacked necessary skills in preparing lesson plan, setting behavioral objectives, and selecting suitable methods, activities, and teaching aids. The problem on human relationship was that both college supervisors and cooperating teachers were not very cordial and helpful to them. Moreover, there was not sufficient cooperation among student teachers themselves. They considered evaluation of student teaching not valid or fair enough. They, therefore, needed a lot of help from their college supervisors and cooperating teachers. What college supervisors and cooperating teachers could do for them was to give them enough regular time to help and guide them in various problems and to supervise them with attention and sincerity. Closer cooperation between college supervisors and cooperating teachers

was asked for as it would lead to validity and promptness in supervising and evaluation.

College supervisors? serious problems were not enough time for supervising, too many students under their responsibilities, and insufficient welfare from the college. They wanted the college to improve the student teaching program, to offer them good services and welfare, and to give them a conference or a meeting or a seminar at least once a semester in order to improve their supervising and their knowledge of information in the student teaching program.

Cooperating teachers, too, had many important problems. They lacked knowledge and understanding of the student teaching program of the college and of their duties and roles in the program. The study showed that their knowledge of teaching techniques and the subject matter was not up - to - date. They wanted the college to provide them a meeting, a course, or a seminar at least once a year. They needed better cooperation from college supervisors in every way especially in grading or evaluating student teaching; they asked for a meeting to come to an agreement on grading.

Recommendation : A revision and an improvement in the curriculum and the student teaching program were suggested. Every student should be a student teacher; course on human relationships should be added to the student teaching program; educational courses should emphasize practical skills; there should be two kinds of college supervisors; full - time college supervisors and part - time college supervisors; the college should provide for more supervisors; some cooperating schools should be cancelled; the student teaching program should serve the local education; the college should enlarge the budget for the student teaching program and should appreciate the importance of the regular meeting or seminar among personnel in the student teaching program. The most important factor of all was that the student teaching would achieve its goal if the persons involved were truly satisfied with and interested in the duties and their responsibilities.

กิติกรรมประกาศ

วิทยาลัยพณิชยการ "ปัญหาการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา" สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญ พิพิชกุล อาจารย์ที่ปรึกษาทางสถิติ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือในการ ดำเนินงานและตรวจแก้ไข และขอขอบคุณอาจารย์นันทศักดิ์ ครู - อาจารย์ที่เลี้ยง และ นักศึกษาฝึกสอนในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดี

อนึ่ง ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากเพื่อนที่รักของผู้วิจัยทั้งหลาย โดยเฉพาะ อาจารย์เสงวภา ศิลาวิภาทร และจากศิษย์ที่รักทั้งหลาย

จึงขอขอบพระคุณ และขอขอบคุณทุก ๆ ท่านมาในโอกาสนี้ด้วย.

พิศวง - ธรรมพันทา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	จ.
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข.
กิตติกรรมประกาศ	ฉ.
รายการตารางประกอบ	ฉ.
บทที่	ณ.

๑. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๓
ความสำคัญของการวิจัย	๑๓
ข้อตกลงเบื้องต้น	๑๓
ขอบเขตของการวิจัย	๑๓
นิยามของศัพท์เฉพาะ	๑๔
ความจำกัดของการวิจัย	๑๔

๒. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓. วิธีดำเนินงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากร	๒๕
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๒๕
ลักษณะของแบบสอบถาม	๓๑
การสร้างแบบสอบถาม	๓๒
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๒
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๒
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม	๓๓

บทที่

๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๕
๕. สรุป อภิปรายผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	๕๕
สรุปผลการวิจัย	๕๕
อภิปรายผลการวิจัย	๑๐๓
ขอเสนอแนะจากการวิจัย	๑๕๒
บรรณานุกรม	๑๒๑
ภาคผนวก	๑๒๒
ประวัติการศึกษา	๑๓๓

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. ความสะดวกสบายของอาจารย์ในเทศก์ในการเดินทาง ติดต่อกับฝ่ายโรงเรียนฝึกสอน	๓๘
๒. ความคิดเห็นของอาจารย์ในเทศก์ที่มีต่อนโยบาย วิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอน	๓๙
๓. ความเข้าใจของอาจารย์ในเทศก์และครู - อาจารย์ที่เลี้ยง เกี่ยวกับความสำคัญของการฝึกสอน	๔๖
๔. ความคิดเห็นของอาจารย์ในเทศก์ ครู - อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับแนวโน้มของหน้าที่ความรับผิดชอบ การนิเทศการฝึกสอนระหว่างอาจารย์ในเทศก์และครู - อาจารย์ที่เลี้ยง	๔๗
๕. ความคิดเห็นของอาจารย์ในเทศก์ ครู - อาจารย์ที่เลี้ยง เปรียบเทียบกับนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับการสังเกตการสอน ของนักศึกษาฝึกสอน	๔๘
๖. ความคิดเห็นของอาจารย์ในเทศก์ ครู - อาจารย์ที่เลี้ยง เปรียบเทียบกับนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับการวิจารณ์การสอน ของนักศึกษาฝึกสอน	๕๑
๗. ความคิดเห็นของอาจารย์ในเทศก์ที่มีต่องบประมาณ และสวัสดิการของวิทยาลัย	๕๒
๘. ความคิดเห็นของอาจารย์ในเทศก์เกี่ยวกับทักษะในงานด้าน การนิเทศการฝึกสอน	๕๓
๙. ความสามารถของอาจารย์ในเทศก์ในการร่วมมือและประสานงาน กับอาจารย์ในเทศก์อื่นในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัย ...	๕๔

ตารางที่

หน้า

๑๐.	ความรู้ความเข้าใจของครู — อาจารย์ที่เลี้ยงเกี่ยวกับ โครงการการฝึกสอนของวิทยาลัย	๕๕
๑๑.	ความรู้ความเข้าใจของครู — อาจารย์ที่เลี้ยงเกี่ยวกับ งานนิเทศการฝึกสอน	๕๖
๑๒.	วิธีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานในโครงการ ฝึกสอนและงานการนิเทศการสอนที่ครู — อาจารย์ที่เลี้ยง ต้องการ	๕๗
๑๓.	ประสบการณ์การสอนและงานอื่น ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพที่ ครู — อาจารย์ที่เลี้ยงสามารถจัดให้แก่ นักศึกษาฝึกสอน...	๕๘
๑๔.	ปัญหาการจัดและปกครองชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกสอน ...	๕๙
๑๕.	ปัญหาธุรการและกิจกรรมเสริมหลักสูตรของ นักศึกษาฝึกสอน... ..	๖๐
๑๖.	ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาฝึกสอนกับกลุ่ม เพื่อนนักศึกษาฝึกสอน	๖๑
๑๗.	ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อการประเมินผล การฝึกสอน	๖๒
๑๘.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานงานโครงการฝึกสอน ร่วมกับอาจารย์นิเทศกับฝ่ายโรงเรียนฝึกสอนและ ท้องถิ่น	๖๔
๑๙.	ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศและครู — อาจารย์ที่เลี้ยง ที่มีต่อเวลาสำหรับงานในหน้าที่รับผิดชอบการนิเทศการฝึกสอน...	๖๖
๒๐.	การแก้ไขปัญหาความเวลาของอาจารย์นิเทศ	๖๗
๒๑.	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนของ นักศึกษาฝึกสอนตามทัศนะของอาจารย์นิเทศ ครู — อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน	๖๘

๒๒. ความคิดเห็นของอาจารย์เนเทศก์ ครู — อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา ฝึกสอน	๗๑
๒๓. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์เนเทศก์ กับนักศึกษาฝึกสอนตามทัศนะของอาจารย์เนเทศก์และ นักศึกษาฝึกสอน	๗๓
๒๔. ความคิดเห็นของครู — อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างครู — อาจารย์พี่เลี้ยงกับ นักศึกษาฝึกสอน	๗๕
๒๕. ความคิดเห็นของอาจารย์เนเทศก์และครู — อาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกสอน	๗๖

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

๑.	เปรียบเทียบการรับนักศึกษาจากกรมการฝึกหัดครู ระหว่างภาคปกติและภาคนอกเวลา	๕
๒.	เปรียบเทียบการรับนักศึกษาเข้าเรียนภาคปกติและ ภาคนอกเวลาของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ...	๖
๓.	เปรียบเทียบการรับนักศึกษาของกรมการฝึกหัดครู กับวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	๗